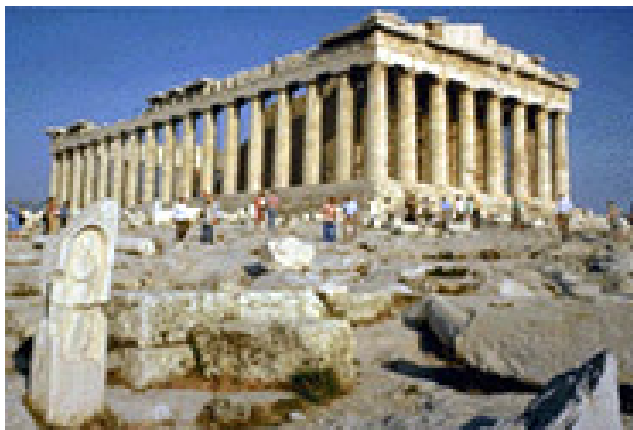

Προστασία της Γεωλογικής,
Γεωγραφικής
& Ανθρώπινης Κληρονομιάς

Σημειώσεις

υπό

Μ. Γεραγά & Γ. Φερεντίνο

- Οι προστατευόμενες περιοχές μπορεί να είναι υπό καθεστώς:
- Παγκόσμιο (UNESCO, Ramsar 1974, Global UNESCO Network of Geoparks)
- Ευρωπαϊκό (NATURA, European Geoparks Network)
- Εθνικό

Προστατευόμενες περιοχές υπό **παγκόσμιο** καθεστώς:

Χώροι πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς

Ο Εκπαιδευτικός, Επιστημονικός και Πολιτιστικός Οργανισμός των Ηνωμένων Εθνών (UNESCO; the United Nations Organization for Education, Science and Culture) επιδιώκει να ενθαρρύνει την αναγνώριση, την προστασία και τη διατήρηση της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς ανά τον κόσμο, που θεωρείται ότι είναι ιδιαίτερης αξίας για την ανθρωπότητα. Όλα αυτά περικλείονται σε μία διεθνή συνθήκη που ονομάζεται Συνθήκη για την Προστασία της Παγκόσμιας Πολιτιστικής και Φυσικής Κληρονομιάς, που υιοθετήθηκε από την UNESCO το 1972.

Αυτό που καθιστά εξαιρετική τη σύλληψη της Παγκόσμιας Κληρονομιάς είναι η καθολική της χρησιμοποίηση. Τα μέρη της Παγκόσμιας Κληρονομιάς ανήκουν σε όλους τους λαούς του κόσμου, ανεξάρτητα από το έδαφος στο οποίο βρίσκονται. Τόσο η πολιτιστική όσο και η φυσική κληρονομιά μας είναι αναντικατάστατες πηγές ζωής και έμπνευσης.

Για τους σκοπούς ιδρύονται τα

World Heritage Committee (1978)

Που σκοπό έχουν την αναγνώριση τέτοιων περιοχών

Μέχρι το 1994 η λίστα περιλάμβανε 404 τοποθεσίες από αυτές:

- 304 πολιτιστικής κληρονομιάς
- 90 φυσικής κληρονομιάς
- 16 ανάμεικτες.

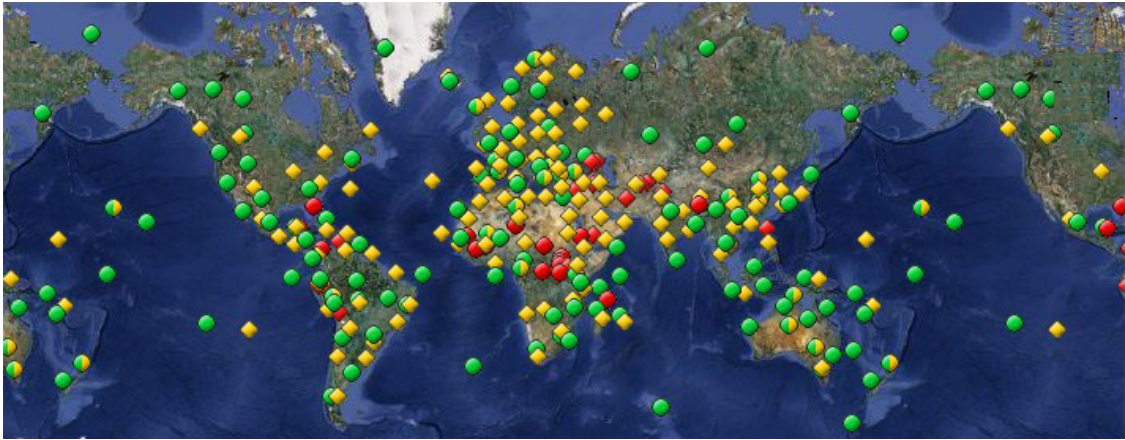
Οι περισσότερες επικεντρώνονταν στην Ευρώπη.

Global Strategy for a Balanced, Representative and Credible World Heritage List (1994)

Σκοπός ίδρυσης του *Global Strategy for a Balanced, Representative and Credible World Heritage List* ήταν να διευρύνει τον ορισμό της έννοιας «πολιτιστικής- φυσικής κληρονομιάς» αντανakλώντας όλο το φάσμα των παγκόσμιων υψηλής αξίας πολιτιστικών και φυσικών θησαυρών και να ορίσει το πλαίσιο και τους κανόνες – μεθοδολογίες για την ένταξη μιας περιοχής στη λίστα

Οι ελλείψεις οφείλονταν σε δύο λόγους:

- **Δομή:** νόμοι-συμφωνίες που διέπουν στη διαχείριση και προστασία των πολιτιστικών περιοχών
- **Ποιότητα:** τον τρόπο αναγνώρισης και αξιολόγησης των ιδιοτήτων που διέπουν τις περιοχές

Σήμερα παγκοσμίως, η λίστα περιλαμβάνει:

704 θέσεις πολιτιστικής κληρονομιάς (κίτρινο χρώμα)

180 θέσεις φυσικής κληρονομιάς (πράσινο χρώμα)

27 θέσεις με μεικτές ιδιότητες (πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς, κόκκινο χρώμα)

Κριτήρια επιλογής

Βασικά

- Πρέπει να έχουν παγκόσμια αξία
- Θα πρέπει να τυγχάνουν ένα τουλάχιστον κριτήριο από τα 10 (6: πολιτιστικά, 4: φυσικά)

	Πολιτιστικά κριτήρια						Φυσικά κριτήρια			
Operational Guidelines 2002	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)	(vi)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
Operational Guidelines 2005	(i)	(ii)	(iii)	(iv)	(v)	(vi)	(viii)	(ix)	(vii)	(x)

Κριτήρια πολιτιστικής κληρονομιάς

- Να αντιπροσωπεύει ένα αριστούργημα του ανθρώπινου είδους
- Να παρουσιάζει μια σημαντική αλλαγή σε ανθρώπινες αξίες μέσα στο χρόνο, σε επιτεύξεις της αρχιτεκτονικής, της τεχνολογίας, μνημείων τέχνης, σχεδιάσεις πόλεων ή τοποθεσιών.
- Να αποτελεί μια εξαιρετική απόδειξη πολιτιστικής μετάβασης ή γενικότερα ενός πολιτισμού που είτε υπάρχει σήμερα είτε έχει εξαφανιστεί
- Να είναι ένα αντιπροσωπευτικό παράδειγμα ενός τύπου κτιρίου, αρχιτεκτονικής ή τεχνολογικής ή φυσικής επίτευξης, το οποίο να αναδεικνύει σημαντικούς σταθμούς στην ανθρώπινη ιστορία.
- Να είναι ένα ολοκληρωμένο παράδειγμα μίας παραδοσιακής εγκατάστασης, ή χρήσης γης ή χρήση θάλασσας, το οποίο είναι αντιπροσωπευτικό ενός ή περισσότερων πολιτισμών ή αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με το περιβάλλον και κυρίως όταν αυτό έγινε ευπαθές υπό την επίδραση κάποιας αμετάκλητης αλλαγής.
- Να είναι άμεσα ή έμμεσα συνδεδεμένο με γεγονότα ή υπάρχουσες παραδόσεις, ιδέες ή πεποιθήσεις, με καλλιτεχνικές ή λογοτεχνικές εργασίες, ιδιαίτερης σημασίας σε παγκόσμιο επίπεδο (συνχνά αυτό το κριτήριο συνδέεται και με άλλα).

Κριτήρια φυσικής κληρονομιάς

- Να περιλαμβάνουν εξαιρετικά φυσικά φαινόμενα ή περιοχές με εξαιρετική φυσική ομορφιά και αισθητική σημασία.
- Να είναι ολοκληρωμένα παραδείγματα που αντιπροσωπεύουν σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία της γης, που περιλαμβάνουν καταγραφές της ζωής, σημαντικές γεωλογικές διεργασίες ή σημαντικές γεωμορφολογικές ή φυσιογραφικές μορφές.
- Να είναι ολοκληρωμένα παραδείγματα που αντιπροσωπεύουν σημαντικές οικολογικές και βιολογικές διεργασίες στην εξέλιξη και ανάπτυξη των χερσαίων, γλυκών, παράκτιων και θαλάσσιων οικοσυστημάτων καθώς και κοινοτήτων χλωρίδας και πανίδας.
- Να περιλαμβάνουν τις πιο σημαντικές φυσικές συνθήκες για επιτόπια διατήρηση της βιολογικής ποικιλότητας, συμπεριλαμβανομένων εκείνων των περιοχών που περιέχουν είδη προς εξαφάνιση με αναμφισβήτητα παγκόσμια αξία, σε σχέση με την επιστήμη ή τη διατήρηση.

Η προστασία, η διαχείριση, η αυθεντικότητα και η ακεραιότητα των ιδιοτήτων των περιοχών είναι ιδιαίτερος σημαντικός στην επιλογή

Από το 1992, σημαντικές αλληλεπιδράσεις ανθρώπων και φυσικών περιβαλλόντων έχουν αναγνωριστεί ως πολιτιστικά τοπία (cultural landscapes).

Ελλάδα

15 χώροι: Πολιτιστικής κληρονομιάς

2 χώροι: Πολιτιστικής-φυσικής κληρονομιάς (μίξη)

9 χώροι (Κνωσός, Λαύριο, Σαμαριά κ.λ.π.) υπό εξέλιξη

Ναός Επικουρείου Απόλλωνος – Βάσσες

Ετος ένταξης	1986
Κριτήρια	(i), (ii), (iii)

Ο φημισμένος ναός αφιερωμένος στον θεό της ίασης και του ήλιου, χτίσθηκε στα μέσα του 5 αιώνα στα απόκρημνα βουνά της Αρκαδίας. Συνδυάζει Αρχαϊκό και Δορικό ρυθμό και ιδιαίτερες αρχιτεκτονικές μορφές.

Αρχαιολογικός χώρος Ακροπόλεως, Αθήνα

Ετος ένταξης	1987
Κριτήρια	(i), (ii), (iii), (iv), (vi)

Αντιπροσωπεύει τους πολιτισμούς, μύθους, θρησκείες που άνθισαν στην αρχαία Ελλάδα. Περιλαμβάνει τέσσερα από τα σπουδαιότερα αριστουργήματα της κλασσικής Ελληνικής περιόδου, τον Παρθενώνα, τα Προπύλαια, το Ερέχθειο και τον ναό της Αθηνάς Νίκης,

Αρχαιολογικός χώρος Δελφών

Ετος ένταξης	1987
Κριτήρια	(i), (ii), (iii), (iv), (vi)

Είχε θεωρηθεί ως «ο ομφαλός της γης». Τον 6^ο αιώνα π.Χ. ήταν το θρησκευτικό κέντρο του αρχαίου Ελληνικού κόσμου.

Αρχαιολογικός χώρος Επιδαύρου

Ετος ένταξης	1988
Κριτήρια	(i), (ii), (iii), (iv), (vi)

Το θέατρο και τα υπόλοιπα αρχαιολογικά ευρήματα της περιοχής χρονολογούνται από τον 4^ο π.Χ. αιώνα και θεωρούνται από τα σημαντικότερα αριστουργήματα του αρχαίου ελληνικού κόσμου.

Μεσαιωνική πόλη της Ρόδου

Ετος ένταξης	1988
Κριτήρια	(ii), (iv), (v)

Είναι από τις καλύτερα διατηρημένες και ομορφότερες πόλεις Γοτθικής περιόδου. Επιπλέον σε ορισμένες θέσεις συνδυάζει και κτίρια της Οθωμανικής περιόδου.

Μετέωρα

Ετος ένταξης	1988
Κριτήρια	(i), (ii), (iv), (v), (vii).

Μοναστήρια χτισμένα σε απόκρημνες θέσεις οι «στύλοι του ουρανού» από τον 11ο αιώνα. Οι μοναδικές τοιχογραφίες τύπου «φρέσκο» από τον 16^ο αιώνα, αποτελούν σταθμό στη Μετα-Βυζαντινή ζωγραφική.

Αγιο Όρος – Άθως

Ετος ένταξης	1988
Κριτήρια	(i), (ii), (iv), (v), (vi), (vii).

Το Αγιο Ορος αποτελεί το πνευματικό κέντρο της Ορθόδοξης Εκκλησίας από το 1054. Η ζωγραφική που αναπτύχθηκε στα μοναστήρια της θέσης επηρέασαν την τέχνη της Ορθοδοξίας.

Προχριστινικά και βυζαντινά μνημεία Θεσσαλονίκης

Ετος ένταξης	1988
Κριτήρια	(i), (ii), (iv)

Εκκλησίες χτισμένες από τον 4^ο έως 15^ο αιώνα, καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα ρυθμών. Μεταξύ των χριστιανικών της μνημείων συγκαταλέγονται προχριστιανικοί ναοί και τρίκλιτες βασιλικές εκκλησίες. Περιλαμβάνουν τοιχογραφίες εξαιρετικής σημασίας στην τέχνη της χριστιανοσύνης.

Αρχαιολογικός χώρος Ολυμπίας

Ετος ένταξης	1989
Κριτήρια	(i), (ii), (iii), (iv), (vi)

Η θέση έχει κατοικηθεί από την προϊστορία. Τον 10 αιώνα π.Χ. η Ολυμπία έγινε το κέντρο λατρείας του Δία. Το μνημείο της Άλτης - το ιερό των θεών - συγκεντρώνει σημαντικά αριστουργήματα του αρχαίου ελληνικού κόσμου. Εκτός από τους ναούς, υπάρχουν και τα υπολείμματα όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων που δημιουργήθηκαν για τους Ολυμπιακούς Αγώνες που διεξάγονταν κάθε τέσσερα χρόνια με εναρκτήριο έτος το 776π.Χ.

Μυστράς

Ετος ένταξης	1989
Κριτήρια	(ii), (iii), (iv)

Ιδρύθηκε το 1249 από τον Γουλιέλμο Β' Βιλλαρδουίνο. Ανακατασκευάστηκε από τους Βυζαντινούς, και κατακτήθηκε από τους Τούρκους και του Βενετούς. Από το 1832 που έχει εγκαταλειφθεί έχουν απομείνει μεσαιωνικά μνημεία σε ένα μαγευτικό τοπίο στην ανατολική πλευρά του Ταυγέτου.

Αρχαιολογικός χώρος Δήλου

Ετος ένταξης	1990
Κριτήρια	(ii), (iii), (iv), (vi)

Το νησί, γενέτειρα του Απόλλωνα, σύμφωνα με τη μυθολογία, φέρει φέρει επιρροές από τους διαδοχικούς πολιτισμούς του «Αιγιακού» κόσμου, που άνθισαν από τη 3^η χιλιετία π.Χ. έως την προ-Χριστιανική περίοδο. Τα αρχαιολογικά ευρήματα, εξαιρετης σημασίας και ομορφιάς, αναδεικνύουν τον πλούτο και τον κοσμοπολίτικο χαρακτήρα που κατείχε αυτό το Μεσογειακό λιμάνι.

Μοναστήρια Δαφνίου, Οσίου Λουκά και Νέας Μονής Χίου

Ετος ένταξης	1990
Κριτήρια	(i), (iv)

Αν και απομακρυσμένα μεταξύ τους (Αττική, Φωκίδα και Χίο αντίστοιχα) Οι εκκλησίες έχουν κτισθεί με μεγάλο θόλο ο οποίος στηρίζεται με μικρές αψίδες δημιουργώντας έναν οκταγωνικό χώρο. Τον 11 και 12 αιώνα οι εκκλησίες είχαν ποικίλο διάκοσμο,

πολύχρωμες ορθομαρμαρώσεις, ψηφιδωτά και μωσαϊκά σε χρυσό φόντο, όλα χαρακτηριστικά της «δεύτερης Βυζαντινής Περιόδου».

Αρχαιολογικοί χώροι Πυθαγόρειου και Ηραίου Σάμου

Ετος ένταξης	1992
Κριτήρια	(ii), (iii)

Από την 3 χιλιετηρίδα π.Χ. πολλοί πολιτισμοί έχουν κατοικήσει σε αυτό το μικρό νησί του Αιγαίου κοντά στην Μικρά Ασία. Τα ερείπια του Πυθαγόρειου, ενός αρχαίου οχυρωμένου λιμανιού με ελληνικά και ρωμαϊκά μνημεία και ένα εντυπωσιακό υδραγωγείο, καθώς και το Ηραίο, ο ναός της Ήρας της Σάμου, είναι εξαιρετικής αρχαιολογικής σημασίας.

Αρχαιολογικός χώρος Βεργίνας

Ετος ένταξης	1996
Κριτήρια	(i), (iii)

Η πόλη Αιγαί, η πρώτη πρωτεύουσα του Βασιλείου της αρχαίας Μακεδονίας, ανακαλύφθηκε τον 19 αιώνα κοντά στην Βεργίνα στην Βόρεια Ελλάδα. Τα πιο σημαντικά μνημεία είναι το Παλάτι, διακοσμημένο με μωσαϊκά και τοιχογραφίες και ο χώρος ταφής, μερικά εκ των οποίων χρονολογούνται από τον 11 αιώνα π.Χ. Ένας από τους βασιλικούς τάφους στην Μεγάλη Τύμβο, αναγνωρίστηκε ως ο τάφος του Φιλίππου, ο οποίος κατέκτησε όλες τις ελληνικές πόλεις κράτη, χαράσσοντας τον δρόμο για τον γιο του Αλέξανδρο και την εξάπλωση του Ελληνιστικού κόσμου.

Αρχαιολογικοί χώροι Μυκηνών και Τίρυνθας

Ετος ένταξης	1999
Κριτήρια	(i)(ii)(iii)(iv)(vi)

Οι αρχαιολογικοί χώροι των Μυκηνών και της Τίρυνθας αποτελούν τα επιβλητικά μνημεία των δύο μεγαλύτερων πόλεων του Μυκηναϊκού πολιτισμού, ο οποίος κυριάρχησε στην ανατολική Μεσόγειο από τον 15 έως τον 12 αιώνα π.Χ. και διαδραμάτισε ζωτικό ρόλο στην ανάπτυξη του κλασσικού ελληνικού πολιτισμού. Αυτές οι δύο πόλεις συνδέονται με τα Ομηρικά έπη, Ιλιάδα και Οδύσσεια, τα οποία επηρέασαν την ευρωπαϊκή τέχνη και λογοτεχνία για περισσότερες από τρεις χιλιετίες.

Μονή Ιωάννη Θεολόγου –

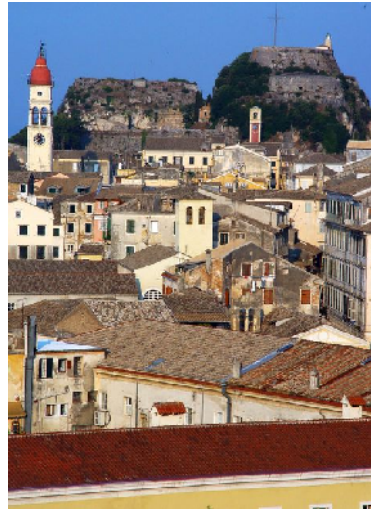
Σπηλιά της «Αποκάλυψης», Πάτμου

Ετος ένταξης	1999
Κριτήρια	(iii)(iv)(vi)

Η Πάτμος, στα Δωδεκάνησα, φημίζεται ως το νησί όπου ο Άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος έγραψε το Ευαγγέλιο και την Αποκάλυψη. Ένα μοναστήρι αφιερωμένο στον «αγαπημένο μαθητή» ανακαλύφθηκε στο νησί στα τέλη του 10 αιώνα. Από τότε είναι τόπος προσκυνήματος και σταθμός της ελληνορθόδοξης μάθησης. Το μοναστηριακό συγκρότημα κυριαρχεί στο νησί. Ο παλιός οικισμός της Χώρας, ο οποίος συνδέεται με αυτό, περιλαμβάνει θρησκευτικά και λαϊκά κτίρια.

Παλαιά πόλη Κέρκυρας –

Ετος ένταξης	2007
Κριτήρια	(iv)

Έχει στρατηγική θέση- είσοδος προς Αδριατική. Ιδρύθηκε στα 800 π.Χ. Τα τρία κάστρα της κατασκευάστηκαν από βενετούς μηχανικούς και χρησιμοποιήθηκαν για 4 αιώνες από τους βενετούς στο εμπόριο και στους πολέμους με τους Οθωμανούς.

Το σύνολο της πόλης (λιμάνι και κάστρα) αποτελούν οικιστικό παράδειγμα αυθεντικότητας και ακεραιότητας παγκόσμιας αξίας.

ΓΕΟΠΑΡΚΑ

Το 2004 ιδρύεται το **Global UNESCO Network of Geoparks**

Σκοπός του είναι να δημιουργήσει μια βάση συνεργασίας και ανταλλαγών μεταξύ ειδικών και συνεργατών σε θέματα που αφορούν τη γεωλογική κληρονομιά, υπό τη βοήθεια της UNESCO. Στο δίκτυο συμμετέχουν όλες οι χώρες του κόσμου και πρόκειται να φέρει σε επικοινωνία ομάδες, οι οποίες θα ανταλλάξουν αξίες, ενδιαφέροντα και εμπειρίες και να αναπτύξει και να εφαρμόσει πρακτικές σε χώρες με γεωλογική κληρονομιά με απώτερο σκοπό την οικονομική ανάπτυξη των χωρών αυτών.

Η αναγνώριση και η διατήρηση ιδιαίτερων γεωλογικών και γεωμορφολογικών δομών είναι σημαντική για εκπαιδευτικούς λόγους που άπτονται περιβαλλοντικών θεμάτων. Οι πέτρες, τα ορυκτά, τα απολιθώματα κ.α. συνιστούν αποτυπώματα της εξέλιξης της Γης και μπορούν να θεωρηθούν τμήματα του φυσικού κόσμου. Στο δίκτυο των Εθνικών Γεοπαρκών αναπτύσσονται τεχνικές διατήρησης και συντήρησης των δομών αυτών.

Από το 1972 η World Heritage Committee μέσω της UNESCO προσδιορίζει και καταγράφει τις ιδιότητες εκείνες που πρέπει να έχει μια περιοχή ώστε να ενταχθεί στη λίστα των χωρών της παγκόσμιας κληρονομιάς.

Μετά το 1992 και προκειμένου να δοθεί έμφαση στις περιοχές γεωλογικής αξίας η UNESCO ασχολείται με αυτές μέσω δύο προγραμματικών πλαισίων τη

World Heritage Convention που τώρα υποστηρίζει πιο εμπεριστατωμένα τις περιοχές γεωλογικής κληρονομιάς ενώ παράλληλα δημιουργείται

Τομέας με αντικείμενο τις Επιστήμες της Γης (**Division of Earth Sciences**)

Τα κριτήρια είναι ιδιαίτερος αυστηρά και έως το 2004 154 περιοχές από τις 788 είχαν ενταχθεί ως γεωλογικής γεωλογικής-γεωμορφολογικής αξίας (Φυσικής κληρονομιάς) (όπως: Grand Canyon, Carlsbad Caverns, Hawaii Volcanoes, Mammoth Cave, Yellowstone Park και Yosemite-National Park (in the United States), Rocky Mountain Parks και Dinosaur Provincial Park (Canada), Great Barrier Reef, Shark Bay, Uluru- Kata Tjuta (Ayers Rock) National Park, Macquarie Island, και Fossil Mammal Sites of Riversleigh and Naracoorte (Australia), Scocjan Caves (Slovenia), Caves of the Aggtelek Karst (Hungary και Slovak Republic), Aeolian Islands (Italy), Dorset/East Devon Coast και Giant's Causeway (United Kingdom), Pirin National Park (Bulgaria), Lake Baikal και Kamchatka Volcanoes (Russia), Monte San Giorgio (Switzerland) και Messel Pit Fossil Site (Germany)).

Η World Heritage Convention αναμενόταν να εντάξει στο πρόγραμμα χωρών παγκόσμιας κληρονομιάς περίπου 1500 τοποθεσίες.

Η έννοια του Γεωπάρκου αναπτύχθηκε από πολλές πηγές (γεωλογικά ινστιτούτα, επιστήμονες γεωλογικών επιστημών, μη κυβερνητικές οργανώσεις) και κυρίως στην Ευρώπη για να αναδείξει παγκοσμίως περιοχές ιδιαίτερης γεωλογικής σημασίας και πάντα παγκόσμιας αξίας.

Το 2001 ο Τομέας των Επιστημών της Γης παρουσιάζει το "Geoparks Programme". Η αιγίδα της UNESCO κρίθηκε σημαντική σε αυτή την προσπάθεια καθώς έτσι θα επιτευχθεί παγκόσμιο ενδιαφέρον και αναγνώριση.

Μια επιτροπή από επιστήμονες με γνωστικά αντικείμενα θέματα των επιστημών της Γης από Παγκόσμιες Κυβερνητικές και μη οργανώσεις καθώς και αντιπρόσωποι των International Geoscience Programme (IGCP), International Union of Geological Sciences (IUGS) και International Geographical Union (IGU) αναλαμβάνουν να συντάξουν τους ορισμούς και τις προϋποθέσεις που πρέπει να έχει μια περιοχή ώστε να αναγνωριστεί ως γεωπάρκο.

Γεωπάρκο -ορισμοί

Εμπεριέχει γεωλογική κληρονομιά με συγκεκριμένες γεωλογικές, ορυκτολογικές, γεωφυσικές, γεομορφολογικές, παλαιοντολογικές ή γεωγραφικές μορφές.

Πρέπει να συνδυάζει ένα ορισμένο αριθμό γεωλογικών θέσεων εξαιρετικής σπουδαιότητας σε σχέση με την επιστημονική ποιότητα, σπανιότητα, αισθητική ή μορφωτική αξία.

Η πλειονότητα των θέσεων μέσα σε ένα Γεωπάρκο πρέπει να είναι τμήματα της γεωλογικής κληρονομιάς αλλά μπορεί να περιλαμβάνουν και ιδιαίτερης σπουδαιότητας αρχαιολογικά, οικολογικά, ιστορικά ή πολιτιστικά τμήματα.

Το Γεωπάρκο πρέπει να παρέχει εκπαίδευση σε περιβαλλοντικά θέματα, ανάπτυξη ερευνητικής εργασίας από ποικίλες επιστήμες της Γης

Οι τοπικές αρχές κάθε πάρκου θα πρέπει να είναι σύμφωνες στην ανάδειξη της περιοχής, στην οικονομική υποστήριξη από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που θα αποσκοπούν σε μια ουσιώδη στρατηγική ανάπτυξης της περιοχής.

Το Γεωπάρκο θα πρέπει να έχει σαφή όρια και αρκετή επιφάνεια για μια πραγματική οικονομική ανάπτυξη. (Εδάφη ιδιαίτερης γεωλογικής-γεομορφολογικής αξίας που δεν διαθέτουν μόνιμους κατοίκους ή που βρίσκονται σε απομακρυσμένες περιοχές δεν θα μπορούν να ενταχθούν στη λίστα, αφού ένας από τους σκοπούς του γεωπάρκου είναι να συνδέει ανθρώπους με το γεωλογικό-γεομορφολογικό- παλαιοντολογικό περιβάλλον τους και να έχει όλα τα αναγκαία εφόδια για οικονομική ανάπτυξη).

Η διαχείριση του διέπεται από τη νομοθεσία κάθε χώρας

Στα πλαίσια του γεωπάρκου επιτρέπεται η ανάπτυξη μικρών επιχειρήσεων (πάντα σε σεβασμό με το περιβάλλον).

Εως το 2004 τα μέλη του Global Network of Geoparks είναι:

- 1. Mount Lushan Geopark - PR China
- 2. Geopark Wudalianchi - PR China
- 3. Songshan Geopark - PR China
- 4. Yuntaishan Geopark - PR China
- 5. Danxiashan Geopark - PR China

- 6. Stone Forest Geopark – Shilin Geopark - PR China
- 7. Zhangjiajie Sandstone Peak Forest Geopark - PR China
- 8. Huangshan Geopark - PR China
- 9. Reserve Géologique de Haute Provence – France
- 10. Petrified Forest of Lesvos – Greece
- 11. Vulkaneifel European Geopark – Germany
- 12. Maestrazgo Cultural Park – Spain
- 13. Psiloritis Natural Park – Greece
- 14. Astroblème Châtaigeraie Limousine - France
- 15. Nature park Terra Vita European Geopark – Germany
- 16. Coper Coast – Ireland
- 17. Marble Arch Caves & Cuilcagh Mountain Park – Northern Ireland, United Kingdom
- 18. Madonie Natural Park – Italy
- 19. Rocca di Cerere Cultural Park - Italy
- 20. Kamptal Geopark – Austria
- 21. Nature Park Eisenwurzen – Austria
- 22. European Geopark Bergstrasse–Odenwald - Germany
- 23. North Pennines AONB Geopark – United Kingdom
- 24. Abberley and Malvern Hills Geopark – United Kingdom
- 25. Park Naturel Régional du Luberon – France
- 26. North West Highlands – Scotland, UK
- 27. Geopark Swabian Albs – Germany
- 28. Geopark Harz Braunschweiger Land Ostfalen – Germany
- 29. Mecklenburg Ice age Park - Germany
- 30. Xingwen National geopark– P.R. China
- 31. Hexigten National geopark– P.R. China
- 32. Yandangshan National geopark– P.R. China
- 33. Taining National geopark– P.R. China

European Geoparks Network

Παράλληλα, ιδρύεται το European Geoparks Network που επικεντρώνεται σε περιοχές της Ευρώπης σε συνεργασία πάντα με τον τομέα των Επιστημών της Γης της UNESCO.

Ετος ίδρυσης: 2000

Χώρες: Ελλάδα, Γαλλία, Γερμανία και Ισπανία που διαθέτουν παρόμοια φυσικά και κοινωνικο-οικονομικά χαρακτηριστικά σε συνδυασμό :

- Διαθέτουν περιοχές γεωλογικής κληρονομιάς, φυσικής ομορφιάς και υψηλής πολιτιστικής δυναμικής και
- Αντιμετωπίζουν προβλήματα οικονομικής ανάπτυξης και ανεργίας

Ενδυνάμωσαν τη συνεργασία τους που αποσκοπεί στην:

- Προστασία των γεωλογικών κληρονομιών τους
- Και τη θεμελίωση μιας ουσιαστικής ανάπτυξης στα εδάφη τους μέσω της προστασίας, ανάδειξης της γεωλογικής κληρονομιάς για επιστημονικές, εκπαιδευτικές και τουριστικές δραστηριότητες.

Από Ελληνικής πλευράς συμμετέχει Το απολιθωμένο Δάσος της Λέσβου (Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, Λέσβου).

Αντίστοιχοι φορείς από τις 4 χώρες δημιούργησαν και το **European Geopark trademark**, το οποίο σκοπό έχει την ανταλλαγή πληροφοριών και εμπειρίας και να ορίσει κύρια κοινά μέσα σε περιοχές κοινού ενδιαφέροντος.

Στόχοι

- Να βελτιώσει και να δυναμώσει τους μηχανισμούς αναγνώρισης, προστασίας, συντήρησης και ανάδειξης των γεωλογικών και γεωμορφολογικών χαρακτηριστικών σε αυτά. Για το λόγο αυτό το Γεωπάрко πρέπει συνεχώς να αναπτύσσει, να πειραματίζεται και να εφαρμόσει μεθόδους συντήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και να υποστηρίξει την ανάπτυξη επιστημονικής έρευνας με πολυσύνθετες ειδικότητες των Επιστημών της Γης.
- Να διατηρήσει τις τοποθεσίες ιδιαίτερης γεωλογικής-γεωμορφολογικής αξίας για την εκπαίδευση των μελλοντικών γεννών αλλά και την εκπαίδευση στο ευρύτερο κοινό σε θέματα γεωλογικών επιστημών και περιβάλλοντος.
- Επιπλέον να επιμορφώσει και να ευαισθητοποιήσει τους κατοίκους της περιοχής σε περιβαλλοντικά θέματα, ώστε οι δραστηριότητες τους να εναρμονιστούν με αυτές του Γεωπάρκου.

Για την επίτευξη των στόχου του, το European Geoparks Network δημιούργησε δύο κύριες λειτουργικές δομές:

- **Coordination Committee** (Συντονιστική Επιτροπή) που σκοπό έχει τη εύρυθμη λειτουργία και διαχείριση του Δικτύου και την
- **Advisory Committee** (Συμβουλευτική Επιτροπή) που σκοπό έχει να συμβουλευεί τα μέλη του Δικτύου σε θέματα επέκτασης και ανάπτυξης του Δικτύου, βάση υψηλών πάντα προδιαγραφών.

Τα μέλη των δύο αυτών επιτροπών συνίσταται από επιστήμονες με ειδικότητες που αφορούν τις Επιστήμες της Γής αλλά και ειδικούς σε τοπική ανάπτυξη.

Εως σήμερα 31 μέλη απαρτίζουν το Δίκτυο.

	NAME	COUNTRY
1	Reserve Geologique de Haute-Provence	FRANCE
2	Vulkaneifel Geopark	GERMANY
3	Petrified Forest of Lesvos	GREECE
4	Maestrazgo Cultural Park	SPAIN
5	Psiloritis Natural Park	GREECE
6	TERRA.vita Naturepark	GERMANY
7	Copper Coast Geopark	IRELAND
8	Marble Arch Caves & Cuilcagh Mountain Park	UK - Northern Ireland
9	Madonie Geopark	ITALY
10	Kultupark Kamptal	AUSTRIA
11	Eisenwurzten, Naturpark Steirische	AUSTRIA
12	Bergstrasse-Odenwald Geopark	GERMANY
13	North Pennines A.O.N.B. European Geopark	UK
14	Abberley and Malvern Hills Geopark	UK
15	Luberon, Parc Naturel Regional	FRANCE
16	North West Highlands Geopark	UK
17	Swabian Alb Geopark	GERMANY
18	Harz Geopark	GERMANY
19	Mecklenburg Ice Age Park	GERMANY
20	Hateg Country Dinosaurs Geopark	ROMANIA
21	Ente Parco del Beigua	ITALIA
22	Fforest Fawr Geopark	UK
23	Bohemian Paradise	CZECH REPUBLIC
24	Cabo de Gata - Nijar Natural Park	Andalucia, SPAIN
25	Naturtejo Geopark	PORTUGAL
26	Sierras Subbeticas Natural Park	Andalucia, SPAIN
27	Sobrarbe Geopark	Aragon, SPAIN
28	Gea Norvegica	NORWAY
29	Papuk Geopark	CROATIA
30	Sardenia Geominerario Park	ITALY
31	Lochaber Geopark	Scotland - UK

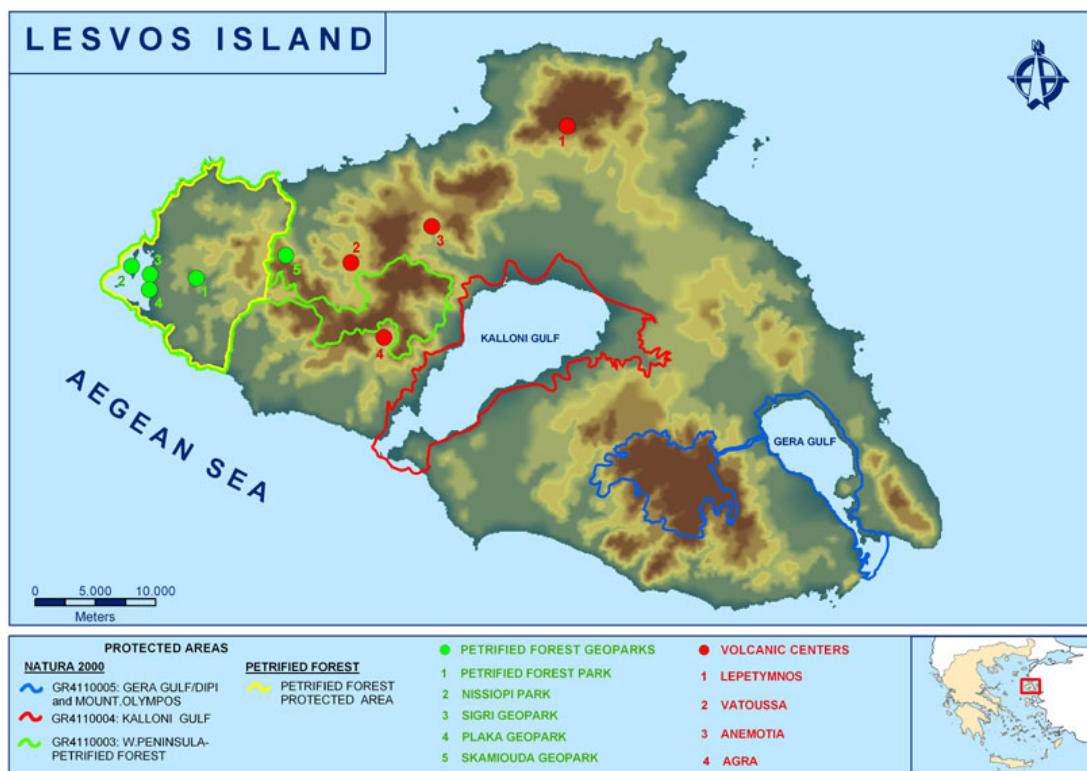
Η ανάδειξη των γεωπάρκων πραγματοποιείται μέσω διάφορων μορφών όπως συνέδρια, ιστοσελίδες, περιοδικά,

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΕΩΠΑΡΚΑ

Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους Λέσβου

Έχει έκταση 150000 στρέμματα και περιλαμβάνει εκατοντάδες ιστάμενους και κατακείμενους απολιθωμένους κορμούς κωνοφόρων και καρποφόρων δένδρων που καλύφθηκαν από ηφαιστειακά υλικά και απολιθώθηκαν στη θέση τους πριν από 16 με 21 εκατομμύρια χρόνια.

Η μεγάλη συχνότητα των απολιθωμένων κορμών που διατηρούνται όρθιοι και με το ριζικό τους σύστημα σε πλήρη ανάπτυξη, πιστοποιεί ότι τα δένδρα απολιθώθηκαν στη φυσική τους θέση και δεν έχουν μεταφερθεί στη θέση που τα βρίσκουμε σήμερα. Πρόκειται δηλαδή για ένα αυτόχθονο απολιθωμένο δάσος. Εκτός από τους απολιθωμένους κορμούς διατηρούνται σε άριστη κατάσταση προφυλαγμένα μέσα στα ηφαιστειακά πετρώματα ρίζες, καρποί, φύλλα, σπέρματα κλπ

Η ηφαιστειακή δραστηριότητα στο χώρο του Βόρειου Αιγαίου πριν από 21 εκατομμύρια χρόνια προκάλεσε ροές πυροκλαστικών υλικών από τα ανατολικά προς τα δυτικά οι οποίες κάλυψαν μεγάλες επιφάνειες και σκέπασαν το μεγάλο, πυκνό και πλούσιο δάσος που υπήρχε την εποχή εκείνη στη δυτική πλευρά του νησιού

Η ηφαιστειακή δραστηριότητα προκάλεσε ροές πυροκλαστικών υλικών από τα ανατολικά προς τα δυτικά οι οποίες κάλυψαν μεγάλες επιφάνειες και σκέπασαν το μεγάλο, πυκνό και πλούσιο δάσος που υπήρχε την εποχή εκείνη στη δυτική πλευρά του νησιού. Η κίνηση των πυροκλαστικών υλικών ήταν ταχύτατη και κάλυψε αμέσως τους κορμούς, τα κλαδιά, τους καρπούς και τα φύλλα των δένδρων. Η απομόνωση των φυτικών ιστών από τις επιφανειακές συνθήκες και η έντονη υδροθερμική κυκλοφορία, θερμών ρευστών πλούσιων σε άλατα του πυριτίου που ακολούθησε, επέτρεψε την τέλεια

απολίθωση των φυτικών ιστών, κάτω από ιδανικές συνθήκες. Κατά τη διαδικασία αυτή είχαμε την αντικατάσταση μόριο προς μόριο, της οργανικής φυτικής ύλης, από ανόργανη ύλη των υδροθερμικών ρευστών. Με τον τρόπο αυτό διατηρήθηκαν πολύ καλά τα μορφολογικά γνωρίσματα των φυτών όπως ο φλοιός και οι αυξητικοί δακτύλιοι καθώς και η εσωτερική δομή του ξύλου.

.Pinoxylon paradoxum SUSS & VELITZELOS
Δίδυμος απολιθωμένος κορμός κωνοφόρου δένδρου που ανήκει στην οικογένεια των Πρωτοπευκίδων (Protopinaceae) και παρουσιάζει σημαντική εξάπλωση στο πάρκο του Απολιθωμένου Δάσους στη Θέση "Μπαλή Αλώνια". Ηλικία Κατώτερο Μειόκαινο (20 εκατ. έτη).

Taxodioxydon gypsaceum (GOPPERT) KRAUSEL
Ιστάμενος απολιθωμένος κορμός δένδρου με άριστη διατήρηση των μορφολογικών γνωρισμάτων και της δομής του ξύλου. Το ύψος του είναι 2 μέτρα και η διάμετρος του 1.05 μέτρα. Σημερινός αντιπρόσωπος του είδους αποτελεί η Σεκβόια η αιθαλής (Sequoia semprevirens) που φύεται στη δυτική ακτή των ΗΠΑ (Καλιφόρνια, Όρεγκον). Ηλικία Κατώτερο Μειόκαινο (20 εκατ. έτη).

Το Γεωπάρκο του Ψηλορείτη

Το Φυσικό πάρκο του Ψηλορείτη βρίσκεται στην κεντρική Κρήτη και περιλαμβάνει την οροσειρά του Ψηλορείτη ή της Ιδης, τους πρόποδες της και τη βόρεια απόληξη της στο Κρητικό πέλαγος, το όρος Κουλούκωνας ή Ταλαία Όρη
Συνδυάζει

όλα τα πετρώματα της Κρήτης, τα παλιότερα απολιθώματα (όπως κοράλια Περμίου), αλλά στη μικρή του έκταση, να πραγματοποιήσει ένα ταξίδι στο χώρο και στο χρόνο που

καλύπτει σχεδόν όλη τη γεωλογική εξέλιξη του νησιού τα τελευταία 200 εκατομμύρια χρόνια .

πλούτος μορφολογικών χαρακτηριστικών συσσωρεύονται στην περιοχή καθιστώντας το ανάγλυφο και τη μορφολογία της μοναδική: αμέτρητα φαράγγια, σπήλαια, οροπέδια, ρεματιές και απότομα γκρεμνά, ίχνη ρηγμάτων, και ένα μοναδικό πάντρεμα βουνού και κάμπου. Αυτά όμως είναι και η βασική αιτία για το μεγάλο ενδημισμό και μοναδικότητα της χλωρίδας και πανίδας του Ψηλορείτη, αφού η διαμόρφωση τους συνετέλεσε στην απομόνωση ή και στην προστασία τους και κατά συνέπεια στη διατήρηση τους

το Πολιτισμικό του περιβάλλον, δηλαδή η κουλτούρα, η ιστορία, τα ήθη και τα έθιμα, που φανερώνουν τη διαχρονική και αρμονική συνύπαρξη ανθρώπου και φύσης στον Ψηλορείτη.

Για το σκοπό αυτό και για μεγαλύτερη ευελιξία κινήσεων το Γεωπάрко χωρίστηκε σε επιμέρους περιοχές – υποπάρκα, με κοινά χαρακτηριστικά και θεματικά αντικείμενα. Οι περιοχές αυτές είναι: “*Η δομή των Ταλαιών Ορέων*” στην ομώνυμη περιοχή που αποτελεί ένα ταξίδι 250 εκατομμυρίων χρόνων στη γεωλογική εξέλιξη της Κρήτης, “*Το πάρκο του Βουνού και του Κάμπου*” που βρίσκεται στους ανατολικούς και νότιους πρόποδες του Ψηλορείτη και παρουσιάζει τη μετάβαση από το βουνό στον κάμπο, “*Τα Τοπία του Ψηλορείτη*” στο κέντρο της οροσειράς με το χαρακτηριστικό ανάγλυφο από τη διάβρωση των ασβεστόλιθων και “*το Σπηλαιοπάρκο*” που περιλαμβάνει τα σημαντικότερα σπήλαια της περιοχής συνδυάζοντας τον αθλητισμό, την επιστήμη, την ιστορία και τον πολιτισμό.

Στρωματολιθικός Δολομίτης

ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΑΡΚΑ

ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ

(από http://www.ekby.gr/ekby/el/EKBY_Greek_Wetlands_el.html)

ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ-ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ, ΑΞΙΑ: Υγρά τοπία είναι φυσικές ή τεχνητές περιοχές αποτελούμενες από έλη με ποώδη βλάστηση, από μη αποκλειστικώς ομβροδίατα έλη με τυρφώδες υπόστρωμα, από τυρφώδεις γαίες ή από νερό. Οι περιοχές αυτές είναι μόνιμα ή προσωρινά κατακλυζόμενες από νερό το οποίο είναι στάσιμο ή τρεχούμενο, γλυκό, υφάλμυρο ή αλμυρό και περιλαμβάνουν επίσης εκείνες που καλύπτονται από θαλασσίνο νερό το βάθος του οποίου κατά τη ρηχία δεν υπερβαίνει τα έξι μέτρα. Ουσιώδη γνωρίσματα της μεταβατικής ζώνης που παρεμβάλλεται μεταξύ των μόνιμα κατακλυσμένων και των καθαρά χερσαίων περιοχών είναι η παρουσία υδροχαρούς βλάστησης και η ύπαρξη υδρομορφικών εδαφών, δηλαδή εδαφών που ανέπτυξαν ειδικά γνωρίσματα ως αποτέλεσμα της υψηλής υπόγειας στάθμης νερού.

Οι υγρά τοπία, όσοι δεν έχουν εντελώς υποβαθμισθεί από τον Άνθρωπο, σφύζουν από ζωή. Ιδιαίτερα θαυμαστή είναι η πληθώρα υδρόβιων πουλιών που βρίσκουν εκεί χώρους για αναπαραγωγή, φώλιασμα, τροφή και ξεκούραση. Πολλά από τα είδη είναι μεταναστευτικά και προστατεύονται άμεσα ή έμμεσα από Διεθνείς Συμβάσεις (π.χ. Ραμσάρ, Βέρνης, Ρίο) και Κοινοτικές Οδηγίες (π.χ. 79/409/ΕΟΚ για τα άγρια πουλιά). Επίσης, πολλοί υγρά τοπία προστατεύονται από την εθνική νομοθεσία, τη Σύμβαση Ραμσάρ και περιλαμβάνονται στο ευρωπαϊκό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών **Natura 2000**.

Οι υγρά τοπία έχουν πολλαπλές αξίες για τον άνθρωπο, διότι:

- η μεγάλη τους βιολογική ποικιλότητα είναι απαραίτητη για τη βελτίωση καλλιεργούμενων φυτών, αγροτικών ζώων και μικροοργανισμών, για ένα μέρος της επιστημονικής προόδου, ιδιαίτερα στην ιατρική, για πολλές τεχνολογικές καινοτομίες και για την ομαλή λειτουργία πολλών οικονομικών δραστηριοτήτων στις οποίες χρησιμοποιούνται ζωντανοί οργανισμοί,
- δίνουν νερό για ύδρευση και άρδευση, εμπλουτίζουν τους υπόγειους υδροφορείς, προστατεύουν από πλημμύρες, ενεργούν ως φίλτρα καθαρισμού ρύπων, μειώνουν τις ζημιές από παγετούς και καύσωνες,
- παράγουν αλιεύματα, συντηρούν θηράματα, δίνουν πλούσια τροφή σε αγροτικά ζώα,
- παρέχουν ευκαιρίες για αναψυχή, άθληση, οικολογικό τουρισμό, εκπαίδευση και έρευνα,
- είναι συνδεδεμένοι με την ιστορία, τη μυθολογία και την πολιτιστική παράδοση.

Τύποι: Δέλτα, έλη, λίμνες, λιμνοθάλασσες, εκβολές, πηγές, ποταμοί, τεχνικές λίμνες

ΟΙ ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η Ελλάδα έχει σήμερα περισσότερους από 400 μικρούς και μεγάλους υγροτόπους συνολικού εμβαδού πάνω από 2 εκατομμύρια στρέμματα. Πολλοί από αυτούς είναι σύνθετοι και σχηματίζουν μωσαϊκό υγροτόπων ή υγροτοπικά συμπλέγματα. Πριν από δύο γενεές η Ελλάδα είχε τριπλάσια έκταση υγροτόπων.

Πίνακας 1. Τύπος, αριθμός ανά τύπο και εμβαδόν των υγροτόπων της Ελλάδος

ΤΥΠΟΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑ ΤΥΠΟ	% ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ	ΕΜΒΑΔΟΝ (στρ.)	% ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΜΒΑΔΟΥ	ΜΗΚΟΣ (km)
δέλτα	12	3,2	680.300	33,58	-
έλη	75	19,8	58.326	2,88	-
λίμνες	56	14,8	597.673	29,50	-
λιμνοθάλασσες	60	15,9	287.665	14,20	-
πηγές	17	4,5	1331	0,06	-
εκβολές	42	11,1	42.646	2,10	-
τεχνητές λίμνες	25	6,6	358.235	17,68	-
ποταμοί	91	24,1	-	-	4.268
ΣΥΝΟΛΟ	378	100,0	2.026.176	100,0	4.268

ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

• Προστατευόμενες περιοχές με διεθνή ή ευρωπαϊκή νομοθεσία

Από το 1937, η Ελλάδα άρχισε να αναγνωρίζει περιοχές με ειδικό οικολογικό ενδιαφέρον (δάση, υγροτόπους κτλ.) και να τις θέτει υπό καθεστώς προστασίας.

Εκτός από την εθνική νομοθεσία, ειδικές υποχρεώσεις για την προστασία της φύσης απορρέουν από σχετικές Διεθνείς Συμβάσεις τις οποίες η Ελλάδα έχει κυρώσει και από διεθνείς πρωτοβουλίες. Επιπλέον η Ελλάδα έχει προτείνει περιοχές για ένταξη στο ευρωπαϊκό οικολογικό δίκτυο προστατευόμενων περιοχών **Natura 2000** (Τόποι Κοινοτικού Ενδιαφέροντος και Ζώνες Ειδικής Προστασίας για τα πουλιά). Οι προστατευόμενες περιοχές διεθνούς σημασίας είναι οι ακόλουθες:

- Υγρότοποι διεθνούς σημασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση Ραμσάρ
- Περιοχές του δικτύου Natura 2000
- Ειδικά Προστατευόμενες Περιοχές σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Πρωτόκολλο 4)

- Βιογενετικά Αποθέματα
- Αποθέματα Βιόσφαιρας
- Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς
- Περιοχές στις οποίες έχει απονεμηθεί το Ευρωδίπλωμα

• **Υγρότοποι διεθνούς σημασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση Ραμσάρ**

- Η **Σύμβαση Ραμσάρ** επικυρώθηκε με το ΝΔ 191/74 (ΦΕΚ 350/Α/1974) «Περί κυρώσεως της Σύμβασης Ραμσάρ» και οι τροποποιήσεις της με τον Ν.1950/91 (ΦΕΚ 84/Α/1991) «Περί κυρώσεως των τροποποιήσεων της Σύμβασης Ραμσάρ». Υπεύθυνη υπηρεσία για τους υγροτόπους Ραμσάρ είναι η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ.
- Η Ελλάδα χαρακτήρισε **10 υγροτόπους ως Διεθνούς Σημασίας σύμφωνα με τη Σύμβαση** (υγρότοποι Ραμσάρ).
- **Κωδικός Ονομασία Περιοχής**
- 3GR001 Δέλτα Έβρου
- 3GR002 Λίμνη Βιστονίδα, Πόρτο-Λάγος, Λίμνη Ισμαρίδα και παρακείμενες λιμνοθάλασσες
- 3GR004 Δέλτα Νέστου και παρακείμενες λιμνοθάλασσες
- 3GR005 Λίμνες Βόλβη και Κορώνεια
- 3GR006 Τεχνητή λίμνη Κερκίνη
- 3GR007 Δέλτα Αξιού, Λουδία, Αλιάκμονα
- 3GR008 Λίμνη Μικρή Πρέσπα
- 3GR009 Κόλπος Αμβρακικού
- 3GR010 Λιμνοθάλασσες Μεσολογγίου
- 3GR011 Λιμνοθάλασσες Κοτυχίου

Έχουν συνολική έκταση 167.301 εκτάρια (=0,85% της συνολικής χερσαίας έκτασης της χώρας, ενώ το θαλάσσιο τμήμα τους καταλαμβάνει = 55.617 εκτάρια). Οι υγρότοποι Ραμσάρ έχουν συμπεριληφθεί στις προτεινόμενες για ένταξη περιοχές στο Δίκτυο «NATURA 2000»

• **Προστατευόμενες περιοχές με εθνική νομοθεσία**

Οι κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών φυσικού περιβάλλοντος, σύμφωνα με την υφιστάμενη εθνική νομοθεσία, είναι οι ακόλουθες:

- Εθνικοί Δρυμοί (Ν. 996/71)
- Εθνικά Πάρκα (Ν. 1650/86)
- Αισθητικά Δάση (Ν. 996/71)
- Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (Ν. 996/71)
- Καταφύγια Άγριας Ζωής (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)

- Ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)
- Εκτροφεία θηραμάτων (Ν. 177/75, όπως αυτός τροποποιήθηκε από τον Ν. 2637/98)
- Περιοχές Απόλυτης Προστασίας της Φύσης (Ν. 1650/86)
- Περιοχές Προστασίας της Φύσης (Ν. 1650/86)
- Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί και Τοπία (Ν. 1650/86)
- Περιοχές Οικοανάπτυξης (Ν. 1650/86)

ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΠΑΡΚΑ

Κίνδυνοι των θαλασσών-ωκεανών

- Η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, λόγω της αύξησης της θερμοκρασίας. Καταπόντιση παράκτιων πόλεων-οικισμών
- Είσοδος στα παράκτια προσθετικών και θρεπτικών συστατικών που χρησιμοποιούνται στις καλλιέργειες προκαλεί μείωση του διαλυμένου οξυγόνου και θάνατο της θαλάσσιας μικρο-μακρο πανίδας και χλωρίδας
- Είσοδος στη θάλασσα βιομηχανικών αποβλήτων και πετρελαιοειδών
- Ατμοσφαιρική ρύπανση. Είσοδος τοξικών ουσιών
- Υπεραλίευση

Μέτρα προστασίας

- **Ίδρυση θαλάσσιων πάρκων** για τη διατήρηση της θαλάσσιας βιοποικιλότητας
- Μείωση των καταστροφικών για την πανίδα τρόπων αλίευσης
- Βελτίωση των τρόπων αλιείας

• **Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου**

Ολη η προστατευόμενη ζώνη παρουσιάζει βασικά χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος της Μεσογείου, με αμμουδιές, βράχια, αμμόλοφους, πυκνά πευκοδάση, εύφορες αγροτικές περιοχές και εκτάσεις καλυμμένες από αυτοφυή Μεσογειακή βλάστηση

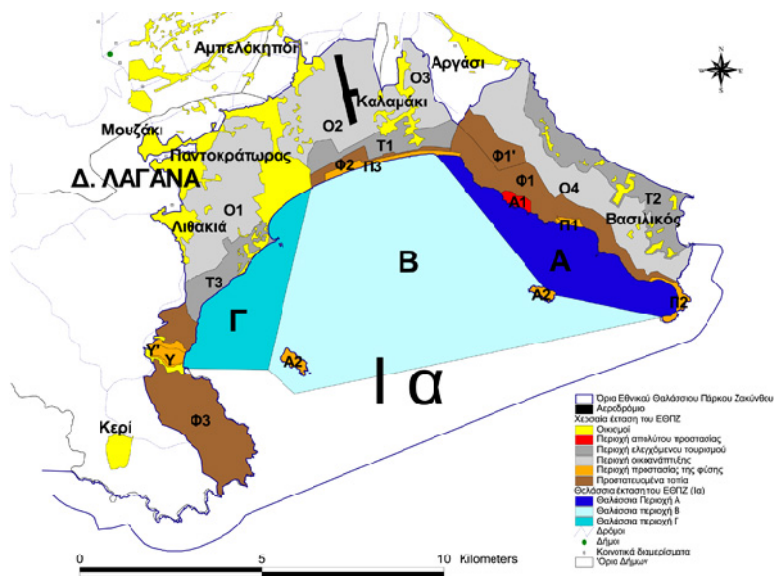
Το εθνικό θαλάσσιο Πάρκο, που ιδρύθηκε το 1999, έχει σκοπό την αποτελεσματική προστασία της ιδιαίτερης πανίδας που υπάρχει στο νότιο τμήμα του νησιού και την ένταξή της στην τοπική κοινωνία.

Τα πιο σημαντικά είδη ζώων που γίνεται προσπάθεια να διασωθούν είναι οι θαλάσσιες χελώνες *Caretta Caretta* και οι Μεσογειακές φώκιες *Monachus Monachus*. Πτηνά: (αποδημητικά πουλιά, φενικόπτερα, αγριόκυκνοι και δείγματα του γέρακα προσκηνυτή).

Ερπετά και αμφίβια: (βατράχια, χελώνες, ιγκουάνα και νερόφιδα).

Θηλαστικά: (σκατζόχοιρος και τα αγριοκούνελα, ενώ στα νερά του πάρκου μπορούν να συναντηθούν δελφίνια με "ρύγχος σαν μπουκάλι" τους είδους *Tursiops Truncatus*).

Εθνικό Θαλάσσιο Σποράδων

- Αντιπροσωπεύει ένα μοναδικό σύμπλεγμα χερσαίων και θαλάσσιων μεσογειακών οικοτόπων. Περιλαμβάνει πολλούς τύπους βλάστησης μεταξύ των οποίων θαλάσσιους οικοτόπους προτεραιότητας με άριστη αντιπροσωπευτικότητα (όπως τα άριστα λιβάδια Posidonia, οι ύφαλοι κ.λπ. Επίσης, φιλοξενεί πολλά είδη φυτών και ζώων μεταξύ των οποίων και ενδημικά, σπάνια ή προστατευόμενα είδη

Ιστοσελίδες με ενδιαφέρον:

<http://whc.unesco.org/en/list>

<http://www.minenv.gr/1/12/121/12103/g1210300.html>

<http://www.ypeka.gr/Default.aspx?tabid=254>